

Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai pricinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

► **B** EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2000/54/EB

2000 m. rugsėjo 18 d.

dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su biologinių veiksnių poveikiu darbe (septintoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje)

(OL L 262, 2000 10 17, p. 21)

iš dalies keičiama:

Oficialusis leidinys

		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2019 m. spalio 24 d. Komisijos direktyva (ES) 2019/1833	L 279	54	2019 10 31
► <u>M2</u>	2020 m. birželio 3 d. Komisijos direktyva (ES) 2020/739	L 175	11	2020 6 4

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA
2000/54/EB**

2000 m. rugsėjo 18 d.

dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su biologinių veiksnių poveikiu darbe (septintoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje)

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Tikslas

1. Šios direktyvos tikslas — darbuotojų apsauga nuo jų sveikatai ir saugai dėl biologinių veiksnių poveikio darbe gresiančios ar galinčios grėsti rizikos, įskaitant šios rizikos prevenciją.

Joje nustatomos tam tikros būtiniausios šios srities nuostatos.

2. Visos Direktyvos 89/391/EEB nuostatos taikomos visai šio straipsnio 1 dalyje nurodytai sričiai, nepažeidžiant griežtesnių ir (arba) specialių šios direktyvos nuostatų.

3. Ši direktyva taikoma nepažeidžiant Tarybos direktyvos 90/219/EEB ⁽¹⁾ ir Tarybos direktyvos 90/220/EEB ⁽²⁾ nuostatų.

2 straipsnis

Apibrėžimai

Šioje direktyvoje:

- a) „biologiniai veiksniai“ — mikroorganizmai, įskaitant genetiškai modifikuotus, ląstelių kultūros bei žmogaus endoparazitai, galintys sukelti bet kokią infekciją, alergiją ar apsinuodijimą;
- b) „mikroorganizmas“ — ląstelinė arba neląstelinė mikrobiologinė būtybė, galinti daugintis ar perduoti genetinę medžiagą;
- c) „ląstelių kultūra“ — iš daugialąsčių organizmų kilusių ląstelių augimas mitybinėse terpėse.

Pagal keliamos infekcijos rizikos laipsnį „biologiniai veiksniai“ skirstomi į keturias rizikos grupes:

⁽¹⁾ 1990 m. balandžio 23 d. Tarybos direktyva 90/219/EEB dėl riboto genetiškai modifikuotų mikroorganizmų naudojimo (OL L 117, 1990 5 8, p. 1). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/81/EB (OL L 330, 1998 12 5, p. 13).

⁽²⁾ 1990 m. balandžio 23 d. Tarybos direktyva 90/220/EEB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką (OL L 117, 1990 5 8, p. 15). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 97/35/EB (OL L 169, 1997 6 27, p. 72).

▼B

- 1) 1 grupės biologinis veiksnys — medžiaga, kuri negali sukelti žmonių ligų;
- 2) 2 grupės biologinis veiksnys — medžiaga, kuri gali sukelti žmonių ligas ir būti pavojinga darbuotojams; mažai tikėtina, kad jos plisų visuomenėje; paprastai yra veiksmingų profilaktikos priemonių arba ligos sėkmingai gydomos;
- 3) 3 grupės biologinis veiksnys — medžiaga, kuri gali sukelti sunkias žmonių ligas ir būti labai pavojinga darbuotojams; kyla rizika, kad jos gali išplisti visuomenėje; tačiau paprastai yra veiksmingų profilaktikos priemonių arba ligos sėkmingai gydomos;
- 4) 4 grupės biologinis veiksnys — medžiaga, kuri sukelia sunkias žmonių ligas ir yra ypač pavojinga darbuotojams; gali kilti didelė rizika, kad jos išplis visuomenėje; paprastai nėra veiksmingų profilaktikos priemonių ir ligos neišgydomos.

*3 straipsnis***Taikymo sritis — rizikos nustatymas ir įvertinimas**

1. Ši direktyva taikoma toms veiklos rūšims, kai darbuotojus veikia arba juos gali veikti dėl jų darbo susidarę biologiniai veiksniai.
2. Imantis veiklos, kurios metu gali kilti sąlyčio su biologiniais veiksniais rizika, reikia nustatyti darbuotojų sąlyčio pobūdį, laipsnį ir trukmę, kad būtų galima įvertinti visą darbuotojų sveikatai ar saugai gresiančią riziką bei nustatyti priemones, kurių reikės imtis.

Imantis įvairios veiklos, kurios metu darbuotojus gali veikti kelios biologinių veiksmų grupės, rizika įvertinama atsižvelgiant į visų pavojingų biologinių veiksmų keliamą pavojų.

Rizikos įvertinimo rezultatai turi būti atnaujinami reguliariai ir kaskart, kai tik pasikeičia sąlygos, galinčios turėti įtakos darbuotojų sąlyčiui su biologiniais veiksniais.

Kompetentingų institucijų prašymu darbdavys turi pateikti informaciją, panaudotiną minėtam įvertinimui atlikti.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas įvertinimas atliekamas remiantis visa turima informacija, įskaitant:
  - a) biologinių veiksmų, kurie yra ar gali būti pavojingi žmonių sveikatai, klasifikaciją, nurodytą 18 straipsnyje;
  - b) kompetentingos institucijos rekomendacijas, nurodančias, kad siekiant apsaugoti darbuotojų, kuriuos darbo metu veikia ar gali veikti dėl jų darbo susidarę biologiniai veiksniai, sveikatą, reikėtų kontroliuoti tokius biologinius veiksmus;
  - c) informaciją apie ligas, kuriomis darbuotojai gali susirgti dėl dirbamo darbo;
  - d) dėl darbo galintį pasireikšti alerginį ar toksinį poveikį darbuotojams;

▼B

- e) ligas, kuriomis susirgo darbuotojai ir kurios yra tiesiogiai susijusios su jų darbu.

*4 straipsnis***Įvairių su rizikos įvertinimu susijusių straipsnių taikymas**

1. Jei 3 straipsnyje paminėto įvertinimo rezultatai rodo, kad darbuotojus veikia ir (arba) gali veikti 1 grupės biologinis veiksnys, kuris nekelia rizikos darbuotojų sveikatai, 5-17 ir 19 straipsnių taikyti nereikia.

Vis dėlto, reikia laikytis VI priedo 1 punkto.

2. Jei 3 straipsnyje paminėto įvertinimo rezultatai rodo, kad veikla nėra susijusi su apgalvotu ketinimu dirbti su biologiniais veiksniais arba juos naudoti, tačiau jos metu darbuotojus gali veikti biologiniai veiksniai, kaip ir dirbant I priede pateiktame orientaciniame sąraše išvardytus darbus, yra taikomi 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13 ir 14 straipsniai, nebent 3 straipsnyje nurodyto vertinimo rezultatai parodo, kad jų taikyti nebūtina.

II SKYRIUS

DARBDAVIŲ PAREIGOS*5 straipsnis***Pakeitimas**

Jei veiklos pobūdis leidžia, darbdavys stengiasi nenaudoti kenksmingų biologinių veiksnių, pakeisdamas juos biologiniais veiksniais, kurie, dabartiniais duomenimis, tinkamai naudojami, šiaip ar taip, darbuotojų sveikatai yra nepavojingi arba mažiau pavojingi.

*6 straipsnis***Rizikos sumažinimas**

1. Jei 3 straipsnyje paminėto įvertinimo rezultatai rodo darbuotojų sveikatai ar saugai gresiančią riziką, būtina imtis poveikio prevencijos priemonių.

2. Jei, atsižvelgiant į veiklos pobūdį ir 3 straipsnyje paminėtą rizikos įvertinimą, to padaryti techniškai neįmanoma, poveikio rizika turi būti sumažinta iki tokio reikiamo minimalaus lygio, kad būtų tinkamai apsaugota tokių darbuotojų sveikata ir užtikrinta jų sauga, visų pirma imantis priemonių, kurios turi būti taikomos atsižvelgiant į 3 straipsnyje paminėto įvertinimo rezultatus:

- a) kiek įmanoma sumažinama darbuotojų, kurie yra ar gali būti neapsaugoti nuo poveikio;
- b) darbo procesai ir inžinerines kontrolės priemonės numatomos taip, kad būtų išvengta biologinių veiksnių patekimo į darbo vietą arba sumažintas patenkantis jų kiekis;

▼B

- c) naudojamos kolektyvinės apsaugos priemonės ir (arba), jei poveikio neįmanoma išvengti kitomis priemonėmis, asmeninės apsaugos priemonės;
- d) naudojamos higienos priemonės, skirtos atsitiktinio biologinių veiksnių pernešimo iš darbo vietos ar jų išleidimo į aplinką prevencijai arba pernešamam ar išleidžiamam kiekiui sumažinti;
- e) naudojamas II priede nurodytas biologinio pavojaus ženklas ir kiti atitinkami įspėjamieji ženklai;
- f) sudaromi planai, kaip elgtis su biologiniais veiksniais susijusių avarijų metu;
- g) kai tai būtina ir techniškai įmanoma, tikrinama, ar už pirminio fizinio izoliavimo lygmens ribų nepateko darbe naudojami biologiniai veiksniai;
- h) naudojamos saugios prieš tai tam tikrais atvejais atitinkamai apdorotų atliekų surinkimo, sandėliavimo ir šalinimo priemonės, įskaitant saugius ir aiškiai pažymėtus kontenerius;
- i) imamasi priemonių, kad darbo vietoje būtų atsargiai dirbama su biologiniais veiksniais ir jie būtų saugiai transportuojami.

*7 straipsnis***Kompetentingai institucijai skirta informacija**

1. Jei 3 straipsnyje paminėto įvertinimo rezultatai rodo darbuotojų sveikatai ar saugai gresiančią riziką, kompetentingos institucijos prašymu darbdaviai pateikia atitinkamą informaciją apie:

- a) įvertinimo rezultatus;
- b) įvairių veiklą, kurios metu darbuotojus paveikė ar galėjo paveikti biologiniai veiksniai;
- c) paveiktų darbuotojų skaičių;
- d) už darbo saugą ir sveikatą atsakingo asmens pavardę ir kvalifikaciją;
- e) taikytas apsaugos ir prevencijos priemones, įskaitant darbo tvarką ir metodus;
- f) avarinį planą, skirtą darbuotojams apsaugoti nuo 3 arba 4 grupės biologinių veiksnių poveikio, kuris gali pasireikšti dėl fizinės izoliavimo sistemos gedimo.

2. Darbdaviai nedelsdami informuoja kompetentingą instituciją apie visas avarijas arba incidentus, dėl kurių į aplinką galėjo būti išleisti biologiniai veiksniai ir galėjo užsikrėsti ir (arba) sunkiai susirgti žmonės.

3. Pagal nacionalinius įstatymus ir (arba) praktiką įmonė, nutraukdama veiklą, kompetentingai institucijai pateikia 11 straipsnyje nurodytą sąrašą ir 14 straipsnyje nurodytas medicinos korteles.

▼B*8 straipsnis***Higiena ir asmeninė apsauga**

1. Vykdamas bet kokią veiklą, kurios metu dėl darbo su biologiniais veiksniais darbuotojų sveikatai ar saugai iškyta rizika, darbdaviai įpareigojami visada imtis reikiamų priemonių užtikrinti, kad:

- a) darbuotojai nevalgytų ar negertų darbo aplinkoje, kurioje esama apsinuodijimo biologiniais veiksniais rizikos;
- b) darbuotojai būtų aprūpinti tinkamais apsauginiais ar kitais specialiais drabužiais;
- c) darbuotojams būtų įrengtos tinkamos prausyklos ir tualetai, kuriuose būtų priemonių akims plauti ir (arba) odos antiseptikų;
- d) visos būtinos apsaugos priemonės:
  - būtų deramai laikomos aiškiai pažymėtose vietose,
  - būtų patikrintos ir išvalytos, jei įmanoma, prieš naudojimą ir, visais atvejais, jas panaudojus,
  - prieš naudojant sugedusios priemonės būtų pataisytos arba pakeistos naujomis;
- e) būtų nustatyta mėginių, imamų iš žmogaus arba gyvūno organizmo, ėmimo, darbo su jais ir jų apdorojimo tvarka.

2. Darbo drabužiai ir apsaugos priemonės, įskaitant šio straipsnio 1 dalyje nurodytus apsauginius drabužius, kurie gali būti užteršti biologiniais veiksniais, turi būti išnešami paliekant darbo vietą ir, prieš imantis antroje pastraipoje nurodytų priemonių, laikomi atskirai nuo kitų drabužių.

Darbdavys privalo užtikrinti, kad šie drabužiai ir apsaugos priemonės būtų nukenksmintos, išvalytos arba prireikus sunaikintos.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos priemonės vykdomos ne darbuotojų sąskaita.

*9 straipsnis***Informacija ir darbuotojų mokymas**

1. Darbdavys imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad, remiantis visa turima informacija, darbuotojai ir (arba) darbuotojų atstovai įmonėje ar įstaigoje būtų visapusiškai ir tinkamai, visų pirma juos informuojant ir instruktuojant, mokomi:

- a) kokia rizika gali grėsti sveikatai;
- b) kokių atsargumo priemonių reikės imtis poveikio prevencijai;
- c) kokie yra higienos reikalavimai;
- d) kaip naudoti apsaugos priemones ir vilkėti apsauginius drabužius;
- e) kokius veiksmus turės atlikti darbuotojai įvykus incidentams, ir kad tokių incidentų nebūtų.

▼B

2. Mokymas:
  - a) organizuojamas prieš pradėdant darbą, kurį dirbant bus kontaktuojama su biologiniais veiksniais;
  - b) priderinamas prie naujos ar pakitusios rizikos ir
  - c) prireikus periodiškai kartojamas.

*10 straipsnis***Darbuotojų informavimas konkrečiais atvejais**

1. Darbdaviai parengia raštiškas darbo vietoms skirtas instrukcijas ir prireikus pakabina skelbimus, kuriuose nurodoma bent jau tai, kokios tvarkos reikia laikytis tais atvejais, kai:

- a) įvyksta su biologiniu veiksmu susijusi pavojinga avarija ar incidentas;
- b) dirbama su 4 grupės biologiniu veiksmu.

2. Vadovui arba už darbo saugą ir sveikatą atsakingam asmeniui darbuotojai nedelsdami praneša apie visas avarijas ar incidentus, kurie įvyksta naudojant biologinius veiksmus.

3. Darbdaviai nedelsdami informuoja darbuotojus ir (arba) darbuotojų atstovus apie visas avarijas arba incidentus, dėl kurių į aplinką galėjo būti išleisti biologiniai veiksniai, galintys sunkiai užkrėsti ir (arba) susargdinti žmones.

Be to, darbdaviai nedelsdami praneša darbuotojams ir (arba) darbuotojų atstovams įmonėje ar įstaigoje apie įvykusias pavojingas avarijas ar incidentus, nurodo jų priežastis bei priemones, kurių buvo imtasi ar reikės imtis padėčiai ištaisyti.

4. Kiekvienas darbuotojas turi teisę gauti būtent su juo susijusią informaciją iš 11 straipsnyje nurodyto sąrašo.

5. Darbuotojai ir (arba) darbuotojų atstovai įmonėje ar įstaigoje turi teisę gauti anoniminę kolektyvinę informaciją.

6. Darbuotojų ir (arba) jų atstovų prašymu darbdaviai jiems teikia 7 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją.

*11 straipsnis***Paveiktų darbuotojų sąrašas**

1. Darbdavys saugo 3 ir (arba) 4 grupės biologinių veiksmų paveiktų darbuotojų sąrašą, kuriame nurodoma atlikto darbo rūšis, jei įmanoma, biologiniai veiksniai, paveikę darbuotojus, ir yra atitinkami įrašai apie poveikius, avarijas bei incidentus.

▼B

2. Pagal nacionalinius įstatymus ir (arba) praktiką šio straipsnio 1 dalyje nurodytas sąrašas saugomas ne trumpiau kaip 10 metų nuo poveikio pabaigos.

Tais atvejais, kai buvo užfiksuoti tokie poveikiai, kurie galėjo sukelti infekcijas:

- a) dėl biologinių veiksnių, galinčių sukelti ilgalaikes arba latentines infekcijas, poveikio;
- b) kurių, esant dabartiniam žinių lygiui, negalima diagnozuoti, kol liga nepasireiškia po daugelio metų;
- c) kurių sukeltos ligos inkubacinis laikotarpis yra ypač ilgas;
- d) kurios sukelia ligas, kurios, nors ir gydomos, kartais po daugelio metų atsinaujina, arba
- e) kurios gali turėti sunkių ilgalaikių pasekmių;

paveiktų darbuotojų sąrašas saugomas atitinkamai ilgiau — iki 40 metų nuo paskutinio užregistruoto poveikio pabaigos.

3. 14 straipsnyje nurodytas gydytojas ir (arba) kompetentinga institucija arba bet kuris kitas už sveikatą ir darbo saugą atsakingas asmuo turi teisę gauti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą sąrašą.

*12 straipsnis***Darbuotojų konsultavimas ir jų dalyvavimas**

Vadovaujantis Direktyvos 89/391/EEB 11 straipsniu, su darbuotojais ir (arba) jų atstovais yra konsultuojamasi bei jie dalyvauja sprendžiant šioje direktyvoje minimus klausimus.

*13 straipsnis***Pranešimas kompetentingai institucijai**

1. Kompetentingai institucijai iš anksto pranešama apie pirmą kartą naudojamus:

- a) 2 grupės biologinius veiksnis;
- b) 3 grupės biologinius veiksnis;
- c) 4 grupės biologinius veiksnis.

Pranešimas pateikiamas ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki darbo pradžios.

Laikantis šio straipsnio 2 dalies, iš anksto pranešama apie kiekvieną pirmą kartą naudojamą 4 grupės biologinį veiksnį bei apie visus kitus naujus 3 grupės biologinius veiksnis, jei darbdavys tuos biologinius veiksnis laikinai klasifikuoja pats.

2. Su 4 grupės biologiniais veiksniais susijusias diagnostikos paslaugas teikiančių laboratorijų prašoma pateikti tik pirminį pranešimą apie savo ketinimus.

3. Kaskart, kai tik įvyksta darbo saugai ir sveikatai reikšmingi procesai ir (arba) pasikeičia tvarka, o dėl to informacija pasensta, reikia informuoti iš naujo.

▼B

4. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse minėtame pranešime nurodoma:
  - a) įmonės ir (arba) įstaigos pavadinimas ir adresas;
  - b) už darbo saugą ir sveikatą atsakingo asmens pavardė ir kvalifikacija;
  - c) 3 straipsnyje nurodyto įvertinimo rezultatai;
  - d) biologinių veiksnių rūšys;
  - e) numatytos apsaugos ir prevencijos priemonės.

III SKYRIUS

ĮVAIRIOS NUOSTATOS

*14 straipsnis***Sveikatos priežiūra**

1. Valstybės narės, laikydamosi nacionalinių įstatymų ir (arba) praktikos, pasirengia tinkamai prižiūrėti darbuotojų, kuriems 3 straipsnyje paminėto įvertinimo rezultatai rodo sveikatai ir saugai gresiančią riziką, sveikatą.

2. Imamasi tokių šio straipsnio 1 dalyje nurodytų priemonių, kad prireikus būtų galima tinkamai prižiūrėti kiekvieno darbuotojo sveikatą:

- a) iki pasireiškiant poveikiui;
- b) reguliariai, kai tik pasibaigia poveikis.

Imamasi tokių priemonių, kad būtų įmanoma tiesiogiai įgyvendinti asmeninės ir darbo higienos priemonės.

3. Atliekant 3 straipsnyje nurodytą įvertinimą, reikėtų nustatyti, kuriems darbuotojams gali prireikti specialių apsaugos priemonių.

Kai būtina, tie darbuotojai, kurie dar nėra atsparūs juos veikiantiems ar galintiems veikti biologiniams veiksniams, turi būti aprūpinti veiksmingais skiepais.

Aprūpindami skiepais darbdaviai turėtų atsižvelgti į VII priede pateiktą rekomenduojamą praktikos kodeksą.

Jei nustatoma, kad darbuotojas kenčia nuo infekcijos ir (arba) ligos, kurias galėjo sukelti biologiniai veiksniai, gydytojas ar už darbuotojų sveikatos priežiūrą atsakinga institucija kitiems panašų poveikį patyrusiems darbuotojams pasiūlo pasitikrinti sveikatą.

Tokiu atveju pagal 3 straipsnį pakartotinai įvertinama poveikio rizika.

4. Pagal nacionalinius įstatymus ir (arba) praktiką tais atvejais, kai tikrinama sveikata, asmeninės medicinos kortelės saugomos ne trumpiau kaip 10 metų nuo poveikio pabaigos.

▼B

Specialiais 11 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytais atvejais asmeninės medicinos kortelės saugomos atitinkamai ilgiau — iki 40 metų nuo paskutinio užregistruoto poveikio pabaigos.

5. Gydytojas arba už sveikatos priežiūrą atsakinga institucija pasiūlo apsaugos ar prevencijos priemonės, kurias reikia taikyti kiekvienam darbuotojui.

6. Darbuotojams būtina teikti informaciją ir duoti patarimus visais jų sveikatos priežiūros, kuria jie gali pasinaudoti pasibaigus poveikiui, klausimais.

7. Remiantis nacionaliniais įstatymais ir (arba) praktika:

a) darbuotojai turi teisę gauti jų sveikatos tikrinimo rezultatus ir

b) tokie darbuotojai ar darbdavys gali pareikalauti peržiūrėti sveikatos tikrinimo rezultatus.

8. Darbuotojų sveikatos priežiūros praktinės rekomendacijos yra išdėstytos IV priede.

9. Kompetentingai institucijai pranešama apie visus pagal nacionalinius įstatymus ir (arba) praktiką nustatytus biologinių veiksnių sukeltų ligų ar mirties atvejus.

*15 straipsnis***Kitos sveikatos ir veterinarinės priežiūros patalpos, išskyrus diagnostikos laboratorijas**

1. Atliekant 3 straipsnyje nurodytą įvertinimą, ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama:

a) abejonėms dėl biologinių veiksnių buvimo sergančių žmonių ar gyvūnų organizmuose ir iš jų paimtoje medžiagoje bei mėginiuose;

b) pavojui, kurį kelia sergančių žmonių arba gyvūnų organizmuose ir iš jų paimtoje medžiagoje bei mėginiuose esantys ar juose galintys būti biologiniai veiksniai;

c) rizikai, gresiančiai dėl darbo pobūdžio.

2. Sveikatos ir veterinarinės priežiūros patalpose imamasi tinkamų priemonių, kad būtų užtikrinta ten dirbančių darbuotojų sveikatos apsauga ir sauga.

Visų pirma reikia imtis šių priemonių:

a) nustatyti tinkamą nukenksminimo ir dezinfekavimo tvarką ir

b) laikytis saugaus užterštų atliekų tvarkymo bei naikinimo tvarkos.

3. Siekiant sumažinti infekcijos riziką, izoliatoriuose, kuriuose yra sergančių žmonių ar gyvūnų, kurie yra ar gali būti užkrėsti 3 arba 4 grupės biologiniais veiksniais, taikomos V priedo A skiltyje nurodytos izoliavimo priemonės.

▼B*16 straipsnis***Specialios priemonės, taikomos pramoniniams procesams, laboratorijoms ir gyvūnų laikymo patalpoms**

1. Laboratorijose, įskaitant diagnostikos laboratorijas bei patalpas, kuriose laikomi laboratoriniai gyvūnai, kurie buvo tikslingai užkrėsti 2, 3 arba 4 grupės biologiniais veiksniais arba kurie yra arba gali būti tokių veiksnių nešiotojai, taikomos šios priemonės:

- a) siekdamas sumažinti infekcijos riziką, laboratorijos, naudojančios 2, 3 arba 4 grupės biologinius veiksnius mokslo tyrimams, kūrimui, mokymui ar diagnostikai, izoliavimo priemonės pasirenka pagal V priedą;
- b) atlikus 3 straipsnyje nurodytą įvertinimą ir nustačius reikiamą fizinio biologinių veiksnių izoliavimo lygmenį pagal jų rizikos laipsnį, priemonės pasirenkamos pagal V priedą.

Su biologiniais veiksniais susijusia veikla turi būti užsiimama:

— tik toje darbo aplinkoje, kurioje taikomas ne mažesnis kaip 2 izoliavimo lygmuo, jei dirbama su 2 grupės biologiniu veiksniumi,

— tik toje darbo aplinkoje, kurioje taikomas ne mažesnis kaip 3 izoliavimo lygmuo, jei dirbama su 3 grupės biologiniu veiksniumi,

— tik toje darbo aplinkoje, kurioje taikomas ne mažesnis kaip 4 izoliavimo lygmuo, jei dirbama su 4 grupės biologiniu veiksniumi;

- c) laboratorijos, dirbančios su medžiagomis, kuriose gali būti biologinių veiksnių, galinčių sukelti žmonių ligas, tačiau kurių tikslas nėra darbas su biologiniais veiksniais (pvz., jų auginimas arba kaupimas), turėtų pasirinkti ne mažesnę kaip 2 izoliavimo lygmenį. Atitinkamai atvejais būtina nustatyti 3 arba 4 izoliavimo lygmenis, kai yra žinoma arba kai spėjama, kad jų būtina laikytis, išskyrus atvejus, kai kompetentingų nacionalinių institucijų pateiktuose nurodymuose konkrečiais atvejais leidžiama nustatyti žemesnį lygmenį.

2. Pramoniniuose procesuose, kuriems naudojami 2, 3 arba 4 grupės biologiniai veiksniai, būtina imtis šių priemonių:

- a) remiantis praktinėmis priemonėmis ir laikantis atitinkamos VI priede nurodytos tvarkos, pramoniniams procesams taikomi šio straipsnio 1 dalies b punkto antroje pastraipoje nustatyti izoliavimo principai;
- b) pagal rizikos, susijusios su 2, 3 arba 4 grupės biologinių veiksnių naudojimu, įvertinimo rezultatus kompetentingos institucijos gali nuspręsti, kokių tinkamų priemonių reikia imtis naudojant šiuos biologinius veiksnius pramonėje.

▼B

3. Tais atvejais, kai imantis šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos veiklos nebuvo galima išsamiai įvertinti biologinių veiksnių, tačiau kai numatytas tokių veiksnių naudojimas gali kelti rimtą riziką darbuotojų sveikatai, tokia veikla gali būti vykdoma tik tose darbo vietose, kuriose yra ne mažesnis kaip 3 izoliavimo lygmuo.

*17 straipsnis***Duomenų naudojimas**

Komisija turi teisę gauti kompetentingų nacionalinių institucijų pateiktą 14 straipsnio 9 dalyje nurodytą informaciją.

*18 straipsnis***Biologinių veiksnių klasifikavimas**

1. Bendrijos klasifikacija grindžiama 2 straipsnio antros pastraipos 2–4 punktuose nustatytais apibrėžimais (2–4 grupės).
2. Kol bus parengta Bendrijos klasifikacija, valstybės narės biologinius veiksnius, kurie yra ar gali būti pavojingi žmonių sveikatai, klasifikuoja pagal 2 straipsnio antros pastraipos 2–4 punktuose nustatytus apibrėžimus (2–4 grupės).
3. Jei biologinio veiksnio, kurį reikia įvertinti, negalima aiškiai priskirti vienai iš 2 straipsnio antroje pastraipoje nustatytų grupių, jis turi būti priskirtas didžiausios rizikos grupei iš galimų alternatyvų.

*19 straipsnis***Priedai**

Techniniai priedų pakeitimai, kurie daromi atsižvelgiant į technikos pažangą, tarptautinių taisyklių ar charakteristikų pasikeitimus bei išradimus biologinių veiksnių srityje, priimami Direktyvos 89/391/EEB 17 straipsnyje nustatyta tvarka.

*20 straipsnis***Pranešimas Komisijai**

Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimamų nacionalinių teisės aktų nuostatas.

*21 straipsnis***Panaikinimas**

Direktyva 90/679/EEB su pakeitimais, padarytais VIII priedo A dalyje išvardytomis direktyvomis, panaikinama nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su VIII priedo B dalyje nustatytais perkėlimo į nacionalinius teisės aktus terminais.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir aiškinamos pagal IX priede pateiktą koreliacijos lentelę.

▼B

22 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

23 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

▼ M1*I PRIEDAS***ORIENTACINIS VEIKLOS RŪŠIŲ SĄRAŠAS****(4 straipsnio 2 dalis)***Įžanginė pastaba*

Jeigu rizikos vertinimo, kaip nustatyta šios direktyvos 3 straipsnyje ir 4 straipsnio 2 dalyje, rezultatai parodo netyčinį biologinių veiksnių poveikį, gali reikėti atsižvelgti į kitas veiklos rūšis, kurios nėra įtrauktos į šį priedą.

1. Darbas maisto gamybos įmonėse.
2. Žemės ūkio darbai.
3. Darbai, kuriuos dirbant kontaktuojama su gyvūnais ir (arba) gyvūninės kilmės produktais.
4. Darbas sveikatos apsaugos sistemoje, įskaitant izoliatorius ir morgus.
5. Darbas klinikinėse, veterinarijos ir diagnostikos laboratorijose, išskyrus diagnostines mikrobiologijos laboratorijas.
6. Darbas atliekų tvarkymo įmonėse.
7. Darbas nuotekų valymo įrenginiuose.

▼B

II PRIEDAS

BIOLOGINIO PAVOJAUS ŽENKLAS

(6 straipsnio 2 dalies e punktas)

▼ M1

III PRIEDAS

BENDRIJOS KLASIFIKACIJA

2 straipsnio antra dalis ir 18 straipsnis

IŽANGINĖS PASTABOS

1. Pagal šios direktyvos taikymo sritį į klasifikacinį sąrašą turi būti įtraukti tik tie veiksniai, kurie, kaip žinoma, gali užkrėsti žmones.

Prireikus nurodomi šių veiksnių toksinio ir alerginio potencialo rodikliai.

Į sąrašą neįtraukiami gyvūnų ir augalų patogenai, kurie žinomi kaip nedarantys poveikio žmogui.

Sudarant šį suklasifikuotų biologinių veiksnių sąrašą nebuvo atsižvelgta į genetiškai modifikuotus mikroorganizmus.

2. Suklasifikuotų veiksnių sąrašas sudarytas atsižvelgiant į tų veiksnių poveikį sveikiems darbuotojams.

Į poveikį tiems žmonėms, kurių imlumas dėl vienokios ar kitokios priežasties, pavyzdžiui, dėl persirgtos ligos, vaistų, susilpnėjusio imuniteto, nėštumo ar maitinimo krūtimi, gali būti pakitęs, atsižvelgta nebuvo.

Tokiems darbuotojams gresianti papildoma rizika turėtų būti laikoma šioje direktyvoje numatyto rizikos vertinimo dalimi.

Tam tikriems pramoniniams procesams, laboratoriniams darbams ar darbui su gyvūnais, susijusiems su faktišku ar galimu 3 arba 4 grupės biologinių veiksnių poveikiu, visos taikomos techninės atsargumo priemonės privalo atitikti šios direktyvos 16 straipsnį.

3. Biologiniai veiksniai, kurie nebuvo priskirti sąrašo 2–4 grupėms, nėra automatiškai priskiriami 1 grupei.

Į sąrašą įtraukiamos tos genčių, kurių daugiau nei viena rūšis yra laikomos patogeniškomis žmogui, rūšys, kurios, kaip manoma, ligas sukelia dažniausiai, ir pateikiama bendresnė nuoroda į tai, kad poveikį sveikatai gali daryti ir kitos tos pačios genties rūšys.

Tais atvejais, kai padermė yra susilpnėjusi arba praradusi žinomus virulentiškus genus, atsižvelgiant į atitinkamos darbo vietos rizikos vertinimą nebūtina taikyti izoliavimo priemonių, kurios būtinos pagal motininės padermės klasifikaciją.

4. Pavyzdžiui, tai gali būti toks atvejis, kai tokia padermė turi būti naudojama kaip produktas ar produkto dalis profilaktiniams ar gydymo tikslams.

Jei suklasifikuotų biologinių veiksnių sąrašė nurodoma visa gentis, tai suprantama, kad žinomos nepatogeninės rūšys ir padermės į tą sąrašą nepatenka.

5. Suklasifikuotų veiksnių nomenklatūra, kuria buvo pasinaudota šiam sąrašui sudaryti, parodo ir atitinka naujausius tarptautinius susitarimus dėl taksonomijos bei tuo metu, kai šis sąrašas buvo rengiamas, galiojusią veiksnių nomenklatūrą.

▼ M1

6. Suklasifikuotų biologinių veiksnių sąrašas atspindi to meto, kai jis buvo sudaromas, žinių lygį.

Jis bus atnaujinamas iškart, kai nebeatitiks naujausių žinių lygio.

7. Valstybės narės turi užtikrinti, kad visi virusai, kurie jau buvo aptikti žmonių organizmuose ir kurie dar nėra įvertinti ir įtraukti į šį priedą, būtų priskiriami bent jau 2 grupei, išskyrus tuos atvejus, kai valstybės narės turi įrodymų, kad jie neturėtų sukelti žmonių ligų.

8. Tam tikri 3 grupei priskirti biologiniai veiksniai, kurie pridedamame sąraše yra pažymėti dviem žvaigždutėmis (**), darbuotojams gali kelti tik nedidelę riziką, nes infekcija oru paprastai neplinta.

Valstybės narės įvertina izoliavimo priemones, taikytinas tokiems veiksniams, atsižvelgdamos į atitinkamos veiklos pobūdį ir į naudojamo veiksnio kiekį, kad galėtų nuspręsti, ar tam tikromis aplinkybėmis kai kurių iš šių priemonių būtų galima atsakyti.

9. Pagal parazitų klasifikaciją taikomoms izoliavimo priemonėms keliami reikalavimai galioja tik tiems parazito gyvybės raidos ciklo tarpiniams, per kuriuos juo gali užsikrėsti žmonės darbo vietose.

10. Tokiais atvejais, kai biologiniai veiksniai gali sukelti alergines ar toksines reakcijas, kai yra efektyvių vakcinų arba kai biologinių veiksnių paveiktų darbuotojų sąrašą patartina saugoti ilgiau nei 10 metų, sąraše pateikiama atskira nuoroda.

Šios nuorodos žymimos tokiomis raidėmis:

A: galimas alerginis poveikis;

D: šių biologinių veiksnių paveiktų darbuotojų sąrašas turi būti saugomas ilgiau nei 10 metų nuo paskutinio žinomo užregistruoto poveikio pabaigos;

T: toksinų gamyba;

V: yra veiksmingų skiepų, registruotų ES.

Profilaktinis skiepijimas turėtų būti atliekamas atsižvelgiant į VII priede pateiktą praktikos kodeksą.

▼ **M1**

BAKTERIJOS
ir panašūs organizmai

NB: prie šiame sąrašė išvardytų biologinių veiksnių nurodytos raidės „spp.“ reiškia kitas žinomas žmonėms patogeniškas rūšis, priklausančias genčiai, kuri nebuvo įtraukta į sąrašą, tačiau kuri, kaip žinoma, yra patogeniška žmonėms. Daugiau informacijos pateikiama 3 įžanginėje pastaboje.

Biologinis veiksnys	Klasifikacija	Pastabos
<i>Actinomadura madurae</i>	2	
<i>Actinomadura pelletieri</i>	2	
<i>Actinomyces gerencseriae</i>	2	
<i>Actinomyces israelii</i>	2	
<i>Actinomyces</i> spp.	2	
<i>Aggregatibacter actinomycetemcomitans</i> (<i>Actinobacillus actinomycetemcomitans</i>)	2	
<i>Anaplasma</i> spp.	2	
<i>Arcanobacterium haemolyticum</i> (<i>Corynebacterium haemolyticum</i>)	2	
<i>Arcobacter butzleri</i>	2	
<i>Bacillus anthracis</i>	3	T
<i>Bacteroides fragilis</i>	2	
<i>Bacteroides</i> spp.	2	
<i>Bartonella bacilliformis</i>	2	
<i>Bartonella quintana</i> (<i>Rochalimaea quintana</i>)	2	
<i>Bartonella</i> (<i>Rochalimaea</i>) spp.	2	
<i>Bordetella bronchiseptica</i>	2	
<i>Bordetella parapertussis</i>	2	
<i>Bordetella pertussis</i>	2	T, V
<i>Bordetella</i> spp.	2	
<i>Borrelia burgdorferi</i>	2	
<i>Borrelia duttonii</i>	2	
<i>Borrelia recurrentis</i>	2	
<i>Borrelia</i> spp.	2	
<i>Brachyspira</i> spp.	2	
<i>Brucella abortus</i>	3	
<i>Brucella canis</i>	3	
<i>Brucella inopinata</i>	3	
<i>Brucella melitensis</i>	3	
<i>Brucella suis</i>	3	
<i>Burkholderia cepacia</i>	2	
<i>Burkholderia mallei</i> (<i>Pseudomonas mallei</i>)	3	
<i>Burkholderia pseudomallei</i> (<i>Pseudomonas pseudomallei</i>)	3	D
<i>Campylobacter fetus</i> subsp. <i>fetus</i>	2	
<i>Campylobacter fetus</i> subsp. <i>venerealis</i>	2	
<i>Campylobacter jejuni</i> subsp. <i>doylei</i>	2	
<i>Campylobacter jejuni</i> subsp. <i>jejuni</i>	2	

▼ M1

Biologinis veiksnys	Klasifikacija	Pastabos
<i>Campylobacter</i> spp.	2	
<i>Cardiobacterium hominis</i>	2	
<i>Cardiobacterium valvarum</i>	2	
<i>Chlamydia abortus</i> (<i>Chlamydophila abortus</i>)	2	
<i>Chlamydia caviae</i> (<i>Chlamydophila caviae</i>)	2	
<i>Chlamydia felis</i> (<i>Chlamydophila felis</i>)	2	
<i>Chlamydia pneumoniae</i> (<i>Chlamydophila pneumoniae</i>)	2	
<i>Chlamydia psittaci</i> (<i>Chlamydophila psittaci</i>) (paukščių padermės)	3	
<i>Chlamydia psittaci</i> (<i>Chlamydophila psittaci</i>) (kitos padermės)	2	
<i>Chlamydia trachomatis</i> (<i>Chlamydophila trachomatis</i>)	2	
<i>Clostridium botulinum</i>	2	T
<i>Clostridium difficile</i>	2	T
<i>Clostridium perfringens</i>	2	T
<i>Clostridium tetani</i>	2	T, V
<i>Clostridium</i> spp.	2	
<i>Corynebacterium diphtheriae</i>	2	T, V
<i>Corynebacterium minutissimum</i>	2	
<i>Corynebacterium pseudotuberculosis</i>	2	T
<i>Corynebacterium ulcerans</i>	2	T
<i>Corynebacterium</i> spp.	2	
<i>Coxiella burnetii</i>	3	
<i>Edwardsiella tarda</i>	2	
<i>Ehrlichia</i> spp.	2	
<i>Eikenella corrodens</i>	2	
<i>Elizabethkingia meningoseptica</i> (<i>Flavobacterium meningosepticum</i>)	2	
<i>Enterobacter aerogenes</i> (<i>Klebsiella mobilis</i>)	2	
<i>Enterobacter cloacae</i> subsp. <i>cloacae</i> (<i>Enterobacter cloacae</i>)	2	
<i>Enterobacter</i> spp.	2	
<i>Enterococcus</i> spp.	2	
<i>Erysipelothrix rhusiopathiae</i>	2	
<i>Escherichia coli</i> (išskyrus nepatogenines padermes)	2	
<i>Escherichia coli</i> , verocytotoxigenic strains (pvz., O157:H7 arba O103)	3 (*)	T
<i>Fluoribacter bozemanai</i> (<i>Legionella</i>)	2	
<i>Francisella hispaniensis</i>	2	
<i>Francisella tularensis</i> subsp. <i>holarctica</i>	2	
<i>Francisella tularensis</i> subsp. <i>mediasiatica</i>	2	
<i>Francisella tularensis</i> subsp. <i>novicida</i>	2	
<i>Francisella tularensis</i> subsp. <i>tularensis</i>	3	
<i>Fusobacterium necrophorum</i> subsp. <i>funduliforme</i>	2	
<i>Fusobacterium necrophorum</i> subsp. <i>necrophorum</i>	2	
<i>Gardnerella vaginalis</i>	2	

▼ M1

Biologinis veiksnys	Klasifikacija	Pastabos
<i>Haemophilus ducreyi</i>	2	
<i>Haemophilus influenzae</i>	2	V
<i>Haemophilus</i> spp.	2	
<i>Helicobacter pylori</i>	2	
<i>Helicobacter</i> spp.	2	
<i>Klebsiella oxytoca</i>	2	
<i>Klebsiella pneumoniae</i> subsp. <i>ozaenae</i>	2	
<i>Klebsiella pneumoniae</i> subsp. <i>pneumoniae</i>	2	
<i>Klebsiella pneumoniae</i> subsp. <i>rhinoscleromatis</i>	2	
<i>Klebsiella</i> spp.	2	
<i>Legionella pneumophila</i> subsp. <i>fraseri</i>	2	
<i>Legionella pneumophila</i> subsp. <i>pascullei</i>	2	
<i>Legionella pneumophila</i> subsp. <i>pneumophila</i>	2	
<i>Legionella</i> spp.	2	
<i>Leptospira interrogans</i> (visos atmainos)	2	
<i>Leptospira interrogans</i> spp.	2	
<i>Listeria monocytogenes</i>	2	
<i>Listeria ivanovii</i> subsp. <i>ivanovii</i>	2	
<i>Listeria invanovii</i> subsp. <i>londoniensis</i>	2	
<i>Morganella morganii</i> subsp. <i>morganii</i> (<i>Proteus morganii</i>)	2	
<i>Morganella morganii</i> subsp. <i>sibonii</i>	2	
<i>Mycobacterium abscessus</i> subsp. <i>abscessus</i>	2	
<i>Mycobacterium africanum</i>	3	V
<i>Mycobacterium avium</i> subsp. <i>avium</i> (<i>Mycobacterium avium</i>)	2	
<i>Mycobacterium avium</i> subsp. <i>paratuberculosis</i> (<i>Mycobacterium paratuberculosis</i>)	2	
<i>Mycobacterium avium</i> subsp. <i>silvaticum</i>	2	
<i>Mycobacterium bovis</i>	3	V
<i>Mycobacterium caprae</i> (<i>Mycobacterium tuberculosis</i> subsp. <i>caprae</i>)	3	
<i>Mycobacterium chelonae</i>	2	
<i>Mycobacterium chimaera</i>	2	
<i>Mycobacterium fortuitum</i>	2	
<i>Mycobacterium intracellulare</i>	2	
<i>Mycobacterium kansasii</i>	2	
<i>Mycobacterium leprae</i>	3	
<i>Mycobacterium malmoense</i>	2	
<i>Mycobacterium marinum</i>	2	
<i>Mycobacterium microti</i>	3 (*)	
<i>Mycobacterium pinnipedii</i>	3	
<i>Mycobacterium scrofulaceum</i>	2	
<i>Mycobacterium simiae</i>	2	

▼ M1

Biologinis veiksnys	Klasifikacija	Pastabos
<i>Mycobacterium szulgai</i>	2	
<i>Mycobacterium tuberculosis</i>	3	V
<i>Mycobacterium ulcerans</i>	3 (*)	
<i>Mycobacterium xenopi</i>	2	
<i>Mycoplasma hominis</i>	2	
<i>Mycoplasma pneumoniae</i>	2	
<i>Mycoplasma</i> spp.	2	
<i>Neisseria gonorrhoeae</i>	2	
<i>Neisseria meningitidis</i>	2	V
<i>Neorickettsia sennetsu</i> (<i>Rickettsia sennetsu</i> , <i>Ehrlichia sennetsu</i>)	2	
<i>Nocardia asteroides</i>	2	
<i>Nocardia brasiliensis</i>	2	
<i>Nocardia farcinica</i>	2	
<i>Nocardia nova</i>	2	
<i>Nocardia otitidiscaviarum</i>	2	
<i>Nocardia</i> spp.	2	
<i>Orientia tsutsugamushi</i> (<i>Rickettsia tsutsugamushi</i>)	3	
<i>Pasteurella multocida</i> subsp. <i>gallicida</i> (<i>Pasteurella gallicida</i>)	2	
<i>Pasteurella multocida</i> subsp. <i>multocida</i>	2	
<i>Pasteurella multocida</i> subsp. <i>septica</i>	2	
<i>Pasteurella</i> spp.	2	
<i>Peptostreptococcus anaerobius</i>	2	
<i>Plesiomonas shigelloides</i>	2	
<i>Porphyromonas</i> spp.	2	
<i>Prevotella</i> spp.	2	
<i>Proteus mirabilis</i>	2	
<i>Proteus penneri</i>	2	
<i>Proteus vulgaris</i>	2	
<i>Providencia alcalifaciens</i> (<i>Proteus inconstans</i>)	2	
<i>Providencia rettgeri</i> (<i>Proteus rettgeri</i>)	2	
<i>Providencia</i> spp.	2	
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	2	T
<i>Rhodococcus hoagii</i> (<i>Corynebacterium equii</i>)	2	
<i>Rickettsia africae</i>	3	
<i>Rickettsia akari</i>	3 (*)	
<i>Rickettsia australis</i>	3	
<i>Rickettsia canadensis</i>	2	
<i>Rickettsia conorii</i>	3	
<i>Rickettsia heilongjiangensis</i>	3 (*)	
<i>Rickettsia japonica</i>	3	

▼ M1

Biologinis veiksnys	Klasifikacija	Pastabos
<i>Rickettsia montanensis</i>	2	
<i>Rickettsia typhi</i>	3	
<i>Rickettsia prowazekii</i>	3	
<i>Rickettsia rickettsii</i>	3	
<i>Rickettsia sibirica</i>	3	
<i>Rickettsia</i> spp.	2	
<i>Salmonella enterica (choleraesuis)</i> subsp. <i>arizonae</i>	2	
<i>Salmonella</i> Enteritidis	2	
<i>Salmonella Paratyphi A, B, C</i>	2	V
<i>Salmonella Typhi</i>	3 (*)	V
<i>Salmonella Typhimurium</i>	2	
<i>Salmonella</i> (kitos atmainos)	2	
<i>Shigella boydii</i>	2	
<i>Shigella dysenteriae</i> (1 tipas)	3 (*)	T
<i>Shigella dysenteriae</i> , kiti tipai, išskyrus 1 tipą	2	
<i>Shigella flexneri</i>	2	
<i>Shigella sonnei</i>	2	
<i>Staphylococcus aureus</i>	2	T
<i>Streptobacillus moniliformis</i>	2	
<i>Streptococcus agalactiae</i>	2	
<i>Streptococcus dysgalactiae</i> subsp. <i>equisimilis</i>	2	
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	2	T, V
<i>Streptococcus pyogenes</i>	2	T
<i>Streptococcus suis</i>	2	
<i>Streptococcus</i> spp.	2	
<i>Treponema carateum</i>	2	
<i>Treponema pallidum</i>	2	
<i>Treponema pertenue</i>	2	
<i>Treponema</i> spp.	2	
<i>Trueperella pyogenes</i>	2	
<i>Ureaplasma parvum</i>	2	
<i>Ureaplasma urealyticum</i>	2	
<i>Vibrio cholerae</i> (įskaitant El Tor)	2	T, V
<i>Vibrio parahaemolyticus (Benecka parahaemolytica)</i>	2	
<i>Vibrio</i> spp.	2	
<i>Yersinia enterocolitica</i> subsp. <i>enterocolitica</i>	2	
<i>Yersinia enterocolitica</i> subsp. <i>palaearctica</i>	2	
<i>Yersinia pestis</i>	3	
<i>Yersinia pseudotuberculosis</i>	2	
<i>Yersinia</i> spp.	2	

(*) Žr. įžanginių pastabų 8 punktą.

▼ **M1****VIRUSAI (*)**

* Žr. įžanginių pastabų 7 punktą.

NB: Virusai išvardyti pagal būrį (O), šeimą (F) ir gentį (G).

Biologinis veiksny (viruso rūšių arba nurodyta taksonomijos tvarka)	Klasifikacija	Pastabos
Bunyavirales (O)		
<i>Hantaviridae</i> (F)		
<i>Orthohantavirus</i> (G)		
Andų ortohantavirusas (hantaviruso rūšis, sukiantis hantaviruso respiracinį sindromą [HPS])	3	
<i>Bayou</i> ortohantavirusas	3	
<i>Black Creek Canal</i> ortohantavirusas	3	
<i>Cano Delgado</i> ortohantavirusas	3	
<i>Choclo</i> ortohantavirusas	3	
Dobravos ir Belgrado ortohantavirusas (hantaviruso rūšis, sukiantis hemoraginę karštligę su inkstų sindromu [HFRS])	3	
<i>El Moro Canyon</i> ortohantavirusas	3	
<i>Hantaan</i> ortohantavirusas (hantaviruso rūšis, sukiantis hemoraginę karštligę su inkstų sindromu [HFRS])	3	
<i>Laguna Negra</i> ortohantavirusas	3	
<i>Prospect Hill</i> ortohantavirusas	2	
<i>Puumala</i> ortohantavirusas (hantaviruso rūšis, sukiantis epideminę nefropatiją [NE])	2	
Seulo ortohantavirusas (hantaviruso rūšis, sukiantis hemoraginę karštligę su inkstų sindromu [HFRS])	3	
<i>Sin Nombre</i> ortohantavirusas (hantaviruso rūšis, sukiantis hantaviruso respiracinį sindromą [HPS])	3	
Kiti hantavirusai, laikomi patogeniniais	2	
<i>Nairoviridae</i> (F)		
<i>Orthonairovirus</i> (G)		
Krymo ir Kongo hemoraginės karštligės orthonairovirusas	4	
<i>Dugbe</i> orthonairovirusas	2	
<i>Hazara</i> orthonairovirusas	2	
Nairobi avių ligos orthonairovirusas	2	
Kiti nairovirusai, laikomi patogeniniais	2	
<i>Peribunyaviridae</i> (F)		
<i>Orthobunyavirus</i> (G)		
<i>Bunyamwera</i> ortobuniavirusas (Germistono virusas)	2	
Kalifornijos encefalito ortobuniavirusas	2	
<i>Oropouche</i> ortobuniavirusas	3	

▼ M1

Biologinis veiksnys (viruso rūšių arba nurodyta taksonomijos tvarka)	Klasifikacija	Pastabos
Kiti ortobuniavirusai, laikomi patogeniniais	2	
<i>Phenuiviridae</i> (F)		
<i>Phlebovirus</i> (G)		
<i>Bhanja</i> flebovirusas	2	
<i>Punta Toro</i> flebovirusas	2	
<i>Rift Valley fever</i> flebovirusas	3	
<i>Sandfly fever Naples</i> flebovirusas (Toskanos virusas)	2	
SFTS flebovirusas (karščiavimo su trombocitopenijos sindromu virusas)	3	
Kiti flebovirusai, laikomi patogeniniais	2	
Herpesvirales (O)		
<i>Herpesviridae</i> (F)		
<i>Cytomegalovirus</i> (G)		
Žmogaus beta herpeso virusas 5 (Cytomegalovirusas)	2	
<i>Lymphocryptovirus</i> (G)		
Žmogaus gama herpeso virusas 4 (Epsteino-Barro virusas)	2	
<i>Rhadinovirus</i> (G)		
Žmogaus gama herpeso virusas 8	2	D
<i>Roseolovirus</i> (G)		
Žmogaus beta herpeso virusas 6A (žmogaus B-limfotropinis virusas)	2	
Žmogaus beta herpeso virusas 6B	2	
Žmogaus beta herpeso virusas 7	2	
<i>Simplexvirus</i> (G)		
Makakų alfa herpeso virusas 1 (herpeso virusas <i>simiae</i> , herpeso B virusas)	3	
Žmogaus alfa herpeso virusas 1 (žmogaus herpeso virusas 1, Paprastasis herpeso virusas, 1 tipo)	2	
Žmogaus alfa herpeso virusas 2 (žmogaus herpeso virusas 2, Paprastasis herpeso virusas, 2 tipo)	2	
<i>Varicellovirus</i> (G)		
Žmogaus alfa herpeso virusas 3 (vėjaraupių ir juostinės pūslelinės herpeso virusas)	2	V
Mononegavirales (O)		
<i>Filoviridae</i> (F)		
<i>Ebolavirus</i> (G)	4	
<i>Marburgvirus</i> (G)		
Marburgo marburgvirusas	4	
<i>Paramyxoviridae</i> (F)		

▼ **M1**

Biologinis veiksnys (viruso rūšių arba nurodyta taksonomijos tvarka)	Klasifikacija	Pastabos
<i>Avulavirus</i> (G)		
Niukaslo ligos virusas	2	
<i>Henipavirus</i> (G)		
<i>Hendra</i> henipavirusas	4	
<i>Nipah</i> henipavirusas	4	
<i>Morbillivirus</i> (G)		
Tymų morbilivirusas	2	V
<i>Respirovirus</i> (G)		
Žmogaus respiracinis virusas 1 (paragripo virusas 1)	2	
Žmogaus respiracinis virusas 3 (paragripo virusas 3)	2	
<i>Rubulavirus</i> (G)		
Kiaulytės rubulavirusas	2	V
Žmogaus rubulavirusas 2 (paragripo virusas 2)	2	
Žmogaus rubulavirusas 4 (paragripo virusas 4)	2	
<i>Pneumoviridae</i> (F)		
<i>Metapneumovirus</i> (G)		
<i>Orthopneumovirus</i> (G)		
Žmogaus ortopneumovirusas (respiracinis sincitinis virusas)	2	
<i>Rhabdoviridae</i> (F)		
<i>Lyssavirus</i> (G)		
Australiškasis šikšnosparnių lisavirusas	3 (**)	V
<i>Duvenhage</i> lisavirusas	3 (**)	V
Europinis šikšnosparnių lisavirusas 1	3 (**)	V
Europinis šikšnosparnių lisavirusas 2	3 (**)	V
Lagoso šikšnosparnių lisavirusas	3 (**)	
<i>Mokola</i> lisavirusas	3	
Pasiutligės lisavirusas	3 (**)	V
<i>Vesiculovirus</i> (G)		
Vezikulinio stomatito virusas, <i>Alagoas</i> pūslelinės virusas	2	
Vezikulinio stomatito virusas, <i>Indiana</i> pūslelinės virusas	2	
Vezikulinio stomatito virusas, <i>New Jersey</i> pūslelinės virusas	2	
<i>Piry</i> pūslelinės virusas (<i>Piry</i> virusas)	2	
Nidovirales (O)		

▼ M1

Biologinis veiksnys (viruso rūšių arba nurodyta taksonomijos tvarka)	Klasifikacija	Pastabos
<i>Coronaviridae</i> (F)		
<i>Betacoronavirus</i> (G)		
Sunkaus ūmaus respiracinio sindromo koronavirusas (SŪRS virusas)	3	
▼ <u>M2</u>		
Sunkaus ūminio respiracinio sindromo koronavirusas 2 (SARS-CoV-2) ⁽ⁱ⁾	3	
▼ <u>M1</u>		
Artimųjų Rytų respiracinio sindromo koronavirusas (MERS virusas)	3	
Kiti <i>Coronaviridae</i> , laikomi patogeniniais	2	
Picornavirales (O)		
<i>Picornaviridae</i> (F)		
<i>Cardiovirus</i> (G)		
<i>Saffold</i> virusas	2	
<i>Cosavirus</i> (G)		
<i>Cosa</i> virusas A	2	
<i>Enterovirus</i> (G)		
Enterovirusas A	2	
Enterovirusas B	2	
Enterovirusas C	2	
Enterovirusas D, žmogaus enterovirusas 70 tipo (ūmaus hemoraginio junginės uždegimo virusas)	2	
Rinovirusai	2	
Poliomielito virusas, 1 ir 3 tipo	2	V
Poliomielito virusas, 2 tipo ^(l)	3	V
<i>Hepatovirus</i> (G)		
Hepatovirusas A (hepatito A virusas, žmogaus enterovirusas 72 tipo)	2	V
<i>Kobuvirus</i> (G)		
<i>Aichi</i> virusas A (<i>Aichi</i> virusas 1)	2	
<i>Parechovirus</i> (G)		
Parechovirusai A	2	
Parechovirusai B (<i>Ljungan</i> virusas)	2	
Kiti <i>Picornaviridae</i> , laikomi patogeniniais	2	
Nesuklasifikuoti (O)		
<i>Adenoviridae</i> (F)	2	
<i>Astroviridae</i> (F)	2	
<i>Arenaviridae</i> (F)		
<i>Mammarenavirus</i> (G)		
Braziliškas mamarenavirusas	4	

▼ M1

Biologinis veiksnys (viruso rūšių arba nurodyta taksonomijos tvarka)	Klasifikacija	Pastabos
<i>Chapare</i> mamarenavirusas	4	
<i>Flexal</i> mamarenavirusas	3	
<i>Guanarito</i> mamarenavirusas	4	
<i>Junin</i> mamarenavirusas	4	
<i>Lassa</i> mamarenavirusas	4	
<i>Lujo</i> mamarenavirusas	4	
Limfocitinio choriomeningito mamarenavirusas, neurotropinės padermės	2	
Limfocitinio choriomeningito mamarenavirusas (kitų padermių)	2	
<i>Machupo</i> mamarenavirusas	4	
<i>Mobala</i> mamarenavirusas	2	
<i>Mopeia</i> mamarenavirusas	2	
<i>Tacaribe</i> mamarenavirusas	2	
<i>Whitewater Arroyo</i> mamarenavirusas	3	
<i>Caliciviridae</i> (F)		
<i>Norovirus</i> (G)		
Norovirusas (<i>Norwalk</i> virusas)	2	
Kiti <i>Caliciviridae</i> , laikomi patogeniniais	2	
<i>Hepadnaviridae</i> (F)		
<i>Orthohepadnavirus</i> (G)		
Hepatito B virusas	3 (**)	V, D
<i>Hepeviridae</i> (F)		
<i>Orthohepevirus</i> (G)		
Ortohepevirusas A (hepatito E virusas)	2	
<i>Flaviviridae</i> (F)		
<i>Flavivirus</i> (G)		
Dengės virusas	3	
Japoniškojo encefalito virusas	3	V
<i>Kyasanur Forest</i> ligos virusas	3	V
<i>Louping ill</i> virusas	3 (**)	
<i>Murray Valley</i> encefalito virusas (Australijos encefalito virusas)	3	
Omsko hemoraginės karštligės virusas	3	
<i>Powassan</i> virusas	3	
<i>Rocio</i> virusas	3	

▼ M1

Biologinis veiksnys (viruso rūšių arba nurodyta taksonomijos tvarka)	Klasifikacija	Pastabos
<i>St. Louis</i> encefalito virusas	3	
Erkinio encefalito virusas		
<i>Absettarov</i> virusas	3	
<i>Hanzalova</i> virusas	3	
<i>Hypr</i> virusas	3	
<i>Kumlinge</i> virusas	3	
<i>Negishi</i> virusas	3	
Rusiškasis pavasario–vasaros encefalitas ^(a)	3	V
Erkinio encefalito virusas (Vidurio Europos potipis)	3 (**)	V
Erkinio encefalito virusas (Tolimųjų Rytų potipis)	3	
Erkinio encefalito virusas (Sibiro potipis)	3	V
<i>Wesselsbron</i> virusas	3 (**)	
Vakarų Nilo karštinės virusas	3	
Geltonojo drugio virusas	3	V
Zikos virusas	2	
Kiti flavivirusai, laikomi patogeniniais	2	
<i>Hepacivirus</i> (G)		
Hepacivirusas C (Hepatito C virusas)	3 (**)	D
<i>Orthomyxoviridae</i> (F)		
<i>Gammainfluenzavirus</i> (G)		
C tipo gripo virusas	2	V ^(e)
<i>Influenzavirus A</i> (G)		
Labai patogeniški paukščių gripo virusai HPAIV (H5), pvz., H5N1	3	
Labai patogeniški paukščių gripo virusai HPAIV (H7), pvz., H7N7, H7N9	3	
A tipo gripo virusas	2	V ^(e)
A tipo gripo virusas <i>A/New York/1/18</i> (H1N1) (ispaniškasis gripas 1918)	3	
A tipo gripo virusas <i>A/Singapore/1/57</i> (H2N2)	3	
Mažai patogeniškas paukščių gripo virusas (LPAI) H7N9	3	
<i>Influenzavirus B</i> (G)		
B tipo gripo virusas	2	V ^(e)
<i>Thogoto virus</i> (G)		
<i>Dhori</i> virusas (erkinis <i>orthomyxoviridae</i> : Dhori)	2	
<i>Thogoto</i> virusas (erkinis <i>orthomyxoviridae</i> : Thogoto)	2	

▼ **M1**

Biologinis veiksnys (viruso rūšių arba nurodyta taksonomijos tvarka)	Klasifikacija	Pastabos
<i>Papillomaviridae</i> (F)	2	D ^(d)
<i>Parvoviridae</i> (F)		
<i>Erythroparvovirus</i> (G)		
Primatų eritroparvovirusas 1 (žmogaus parvovirusas, B 19 virusas)	2	
<i>Polyomaviridae</i> (F)		
<i>Betapolyomavirus</i> (G)		
Žmogaus poliomos virusas 1 (BK virusas)	2	D ^(d)
Žmogaus poliomos virusas 2 (JC virusas)	2	D ^(d)
<i>Poxviridae</i> (F)		
<i>Molluscipoxvirus</i> (G)		
<i>Molluscum contagiosum</i> virusas	2	
<i>Orthopoxvirus</i> (G)		
Karvių raupų virusas	2	
Beždžionių raupų virusas	3	V
Karvių raupų virusas (įskaitant buivolų raupų virusą ^(e) , dramblių raupų virusą ^(f) , triušių raupų virusą ^(g))	2	
Raupų (didysis ir mažasis) virusas	4	V
<i>Parapoxvirus</i> (G)		
<i>Orf</i> virusas	2	
Karvių raupų pseudovirusas (<i>Milkers' node</i> virusas, <i>parapoxvirus bovis</i>)	2	
<i>Yatapoxvirus</i> (G)		
Tana raupų virusas	2	
Yaba beždžionių navikų virusas	2	
<i>Reoviridae</i> (F)		
<i>Seadornavirus</i> (G)		
<i>Banna</i> virusas	2	
<i>Coltivirus</i> (G)	2	
<i>Rotavirus</i> (G)	2	
<i>Orbivirus</i> (G)	2	
<i>Retroviridae</i> (F)		
<i>Deltaretrovirus</i> (G)		
Primatų T-ląstelių limfotropinis virusas 1 (žmogaus T-ląstelių limfotropinis virusas, 1 tipo)	3 (**)	D
Primatų T-ląstelių limfotropinis virusas 2 (žmogaus T-ląstelių limfotropinis virusas, 2 tipo)	3 (**)	D

▼ **M1**

Biologinis veiksnys (viruso rūšių arba nurodyta taksonomijos tvarka)	Klasifikacija	Pastabos
<i>Lentivirus</i> (G)		
Žmogaus imunodeficitu virusas 1	3 (**)	D
Žmogaus imunodeficitu virusas 2	3 (**)	D
Beždžionių imunodeficitu virusas (SIV) ^(h)	2	
<i>Togaviridae</i> (F)		
<i>Alphavirus</i> (G)		
<i>Cabassou</i> virusas	3	
Rytų arklinio encefalito virusas	3	V
<i>Bebaru</i> virusas	2	
Čikungunijos virusas	3 (**)	
<i>Everglades</i> virusas	3 (**)	
<i>Mayaro</i> virusas	3	
<i>Mucambo</i> virusas	3 (**)	
<i>Ndumu</i> virusas	3 (**)	
<i>O'nyong-nyong</i> virusas	2	
<i>Ross River</i> virusas	2	
<i>Semliki Forest</i> virusas	2	
<i>Sindbis</i> virusas	2	
<i>Tonate</i> virusas	3 (**)	
Venesuelos arklinio encefalito virusas	3	V
Vakarų arklinio encefalito virusas	3	V
Kiti alfavirusai, laikomi patogeniniais	2	
<i>Rubivirus</i> (G)		
Raudonukės virusas	2	V
<i>Nesuklasifikuoti virusai</i> (F)		
<i>Deltavirus</i> (G)		
Hepatito delta virusas ^(b)	2	V, D

(*) Žr. įžanginių pastabų 7 punktą.

(l) Klasifikacija pagal PSO pasaulinį veiksmų planą, siekiant sumažinti poliomieliito viruso infrastruktūros riziką išnykus tam tikro tipo laukiniam virusui ir dėlto nustojus vartoti geriamąsias poliomieliito vakcinas.

(**) Žr. įžanginių pastabų 8 punktą.

(a) Erkinis encefalitas.

(b) Hepatito delta virusas darbuotojams patogeniškas yra tik esant hepatito B viruso sukeltai vienalaikiai ar antrinei infekcijai. Todėl nuo hepatito delta viruso darbuotojus, nepaveiktus hepatito B viruso, apsaugos skiepai nuo hepatito B viruso.

(c) Tik A ir B tipo.

(d) Rekomenduojama darbuotojams, turintiems tiesioginį sąlytį su tais veiksniais.

(e) Nustatyti du virusai: vienas buivolų raupų tipo, kitas karvių raupų viruso atmainos.

(f) Karvių raupų viruso atmaina.

(g) Karvių raupų atmaina.

(h) Šiuo metu nėra įrodymų, kad kiti beždžionių kilmės retrovirusai sukeltų žmonių ligas. Atsargumo tikslais dirbant su jais rekomenduojamas 3 izoliavimo lygmuo.

► **M2** (i) Pagal 16 straipsnio 1 dalies c punktą su SARS-CoV-2 dauginimu nesusijęs diagnostikos laboratorijos darbas turėtų būti atliekamas patalpose, kuriose taikoma bent 2 izoliavimo lygmens tvarka. Su SARS-CoV-2 susijęs dauginimo darbas turėtų būti atliekamas 3 lygmens biologinio izoliavimo laboratorijoje, kurioje slėgis yra žemesnis nei atmosferos slėgis. ◀

▼ **M1****PRIONŲ SUKELTŲ LIGŲ VEIKSNIAI**

Biologinis veiksnys	Klasifikacija	Pastabos
Kroicfeldo-Jakobo ligos veiksnys	3 (*)	D (a)
Kroicfeldo-Jakobo ligos veiksnio atmaina	3 (*)	D (a)
Galvijų spongiforminės encefalopatijos (GSE) ir kitų susijusių užkrečiamų spongiforminių encefalopatijų veiksnys	3 (*)	D (a)
Gerstmanno-Sträusslerio-Scheinkerio sindromo veiksnys	3 (*)	D (a)
Kuru veiksnys	3 (*)	D (a)
Skrepio veiksnys	2	

(*) Žr. įžanginių pastabų 8 punktą.

(a) Rekomenduojama darbuotojams, turintiems tiesioginių sąlytį su tais veiksniais.

PARAZITAI

NB: prie šiame sąrašė išvardytų biologinių veiksnių nurodytos raidės „spp.“ reiškia kitas žinomas žmonėms patogeniškas rūšis, priklausančias genčiai, kuri nebuvo įtraukta į sąrašą, tačiau kuri, kaip žinoma, yra patogeniška žmonėms. Daugiau informacijos pateikiama 3 įžanginėje pastaboje.

Biologinis veiksnys	Klasifikacija	Pastabos
<i>Acanthamoeba castellani</i>	2	
<i>Ancylostoma duodenale</i>	2	
<i>Angiostrongylus cantonensis</i>	2	
<i>Angiostrongylus costaricensis</i>	2	
<i>Anisakis simplex</i>	2	A
<i>Ascaris lumbricoides</i>	2	A
<i>Ascaris suum</i>	2	A
<i>Babesia divergens</i>	2	
<i>Babesia microti</i>	2	
<i>Balamuthia mandrillaris</i>	3	
<i>Balantidium coli</i>	2	
<i>Brugia malayi</i>	2	
<i>Brugia pahangi</i>	2	
<i>Brugia timori</i>	2	
<i>Capillaria philippinensis</i>	2	
<i>Capillaria</i> spp.	2	
<i>Clonorchis sinensis</i> (<i>Opisthorchis sinensis</i>)	2	
<i>Clonorchis viverrini</i> (<i>Opisthorchis viverrini</i>)	2	
<i>Cryptosporidium hominis</i>	2	
<i>Cryptosporidium parvum</i>	2	

▼ M1

Biologinis veiksny	Klasifikacija	Pastabos
<i>Cyclospora cayetanensis</i>	2	
<i>Dicrocoelium dentriticum</i>	2	
<i>Dipetalonema streptocerca</i>	2	
<i>Diphyllobothrium latum</i>	2	
<i>Dracunculus medinensis</i>	2	
<i>Echinococcus granulosus</i>	3 (*)	
<i>Echinococcus multilocularis</i>	3 (*)	
<i>Echinococcus oligarthrus</i>	3 (*)	
<i>Echinococcus vogeli</i>	3 (*)	
<i>Entamoeba histolytica</i>	2	
<i>Enterobius vermicularis</i>	2	
<i>Enterocytozoon bieneusi</i>	2	
<i>Fasciola gigantica</i>	2	
<i>Fasciola hepatica</i>	2	
<i>Fasciolopsis buski</i>	2	
<i>Giardia lamblia</i> (<i>Giardia duodenalis</i> , <i>Giardia intestinalis</i>)	2	
<i>Heterophyes</i> spp.	2	
<i>Hymenolepis diminuta</i>	2	
<i>Hymenolepis nana</i>	2	
<i>Leishmania aethiopica</i>	2	
<i>Leishmania braziliensis</i>	3 (*)	
<i>Leishmania donovani</i>	3 (*)	
<i>Leishmania guyanensis</i> (<i>Viannia guyanensis</i>)	3 (*)	
<i>Leishmania infantum</i> (<i>Leishmania chagasi</i>)	3 (*)	
<i>Leishmania major</i>	2	
<i>Leishmania mexicana</i>	2	
<i>Leishmania panamensis</i> (<i>Viannia panamensis</i>)	3 (*)	
<i>Leishmania peruviana</i>	2	
<i>Leishmania tropica</i>	2	
<i>Leishmania</i> spp.	2	
<i>Loa loa</i>	2	
<i>Mansonella ozzardi</i>	2	
<i>Mansonella perstans</i>	2	
<i>Mansonella streptocerca</i>	2	

▼ M1

Biologinis veiksnys	Klasifikacija	Pastabos
<i>Metagonimus</i> spp.	2	
<i>Naegleria fowleri</i>	3	
<i>Necator americanus</i>	2	
<i>Onchocerca volvulus</i>	2	
<i>Opisthorchis felineus</i>	2	
<i>Opisthorchis</i> spp.	2	
<i>Paragonimus westermani</i>	2	
<i>Paragonimus</i> spp.	2	
<i>Plasmodium falciparum</i>	3 (*)	
<i>Plasmodium knowlesi</i>	3 (*)	
<i>Plasmodium</i> spp. (žmogaus ir beždžionės)	2	
<i>Sarcocystis suihominis</i>	2	
<i>Schistosoma haematobium</i>	2	
<i>Schistosoma intercalatum</i>	2	
<i>Schistosoma japonicum</i>	2	
<i>Schistosoma mansoni</i>	2	
<i>Schistosoma mekongi</i>	2	
<i>Strongyloides stercoralis</i>	2	
<i>Strongyloides</i> spp.	2	
<i>Taenia saginata</i>	2	
<i>Taenia solium</i>	3 (*)	
<i>Toxocara canis</i>	2	
<i>Toxocara cati</i>	2	
<i>Toxoplasma gondii</i>	2	
<i>Trichinella nativa</i>	2	
<i>Trichinella nelsoni</i>	2	
<i>Trichinella pseudospiralis</i>	2	
<i>Trichinella spiralis</i>	2	
<i>Trichomonas vaginalis</i>	2	
<i>Trichostrongylus orientalis</i>	2	
<i>Trichostrongylus</i> spp.	2	
<i>Trichuris trichiura</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei brucei</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei gambiense</i>	2	

▼ **M1**

Biologinis veiksnys	Klasifikacija	Pastabos
<i>Trypanosoma brucei rhodesiense</i>	3 (*)	
<i>Trypanosoma cruzi</i>	3 (*)	
<i>Wuchereria bancrofti</i>	2	

(*) Žr. įžanginių pastabų 8 punktą.

GRYBAI

NB: prie šiame sąrašė išvardytų biologinių veiksnių nurodytos raidės „spp.“ reiškia kitas žinomoms žmonėms patogeniškas rūšis, priklausančias genčiai, kuri nebuvo įtraukta į sąrašą, tačiau kuri, kaip žinoma, yra patogeniška žmonėms. Daugiau informacijos pateikiama 3 įžanginėje pastaboje.

Biologinis veiksnys	Klasifikacija	Pastabos
<i>Aspergillus flavus</i>	2	A
<i>Aspergillus fumigatus</i>	2	A
<i>Aspergillus</i> spp.	2	
<i>Blastomyces dermatitidis</i> (<i>Ajellomyces dermatitidis</i>)	3	
<i>Blastomyces gilchristii</i>	3	
<i>Candida albicans</i>	2	A
<i>Candida dubliniensis</i>	2	
<i>Candida glabrata</i>	2	
<i>Candida parapsilosis</i>	2	
<i>Candida tropicalis</i>	2	
<i>Cladophialophora bantiana</i> (<i>Xylohypha bantiana</i> , <i>Cladosporium bantianum</i> , <i>trichoides</i>)	3	
<i>Cladophialophora modesta</i>	3	
<i>Cladophialophora</i> spp.	2	
<i>Coccidioides immitis</i>	3	A
<i>Coccidioides posadasii</i>	3	A
<i>Cryptococcus gattii</i> (<i>Filobasidiella neoformans</i> var. <i>bacillispora</i>)	2	A
<i>Cryptococcus neoformans</i> (<i>Filobasidiella neoformans</i> var. <i>neoformans</i>)	2	A
<i>Emmonsia parva</i> var. <i>parva</i>	2	
<i>Emmonsia parva</i> var. <i>crescens</i>	2	
<i>Epidermophyton floccosum</i>	2	A
<i>Epidermophyton</i> spp.	2	
<i>Fonsecaea pedrosoi</i>	2	
<i>Histoplasma capsulatum</i>	3	
<i>Histoplasma capsulatum</i> var. <i>farcinosum</i>	3	
<i>Histoplasma duboisii</i>	3	

▼ **M1**

Biologinis veiksnys	Klasifikacija	Pastabos
<i>Madurella grisea</i>	2	
<i>Madurella mycetomatis</i>	2	
<i>Microsporium</i> spp.	2	A
<i>Nannizzia</i> spp.	2	
<i>Neotestudina rosatii</i>	2	
<i>Paracoccidioides brasiliensis</i>	3	A
<i>Paracoccidioides lutzii</i>	3	
<i>Paraphyton</i> spp.	2	
<i>Rhinocladiella mackenziei</i>	3	
<i>Scedosporium apiospermum</i>	2	
<i>Scedosporium prolificans (inflatum)</i>	2	
<i>Sporothrix schenckii</i>	2	
<i>Talaromyces marneffeii (Penicillium marneffeii)</i>	2	A
<i>Trichophyton rubrum</i>	2	A
<i>Trichophyton tonsurans</i>	2	A
<i>Trichophyton</i> spp.	2	

▼B

IV PRIEDAS

**DARBUOTOJŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PRAKTINĖS
REKOMENDACIJOS**

(14 straipsnio 8 dalis)

1. Gydytojas ir (arba) už biologinių veiksnių veikiamų darbuotojų sveikatos priežiūrą atsakinga institucija turi būti susipažinusi su kiekvieno darbuotojo patirto poveikio sąlygomis arba aplinkybėmis.
2. Darbuotojo sveikata turi būti prižiūrima laikantis profesinės medicinos principų ir praktikos: būtina taikyti bent šias priemones:
  - kaupti darbuotojų medicininės ir profesinės istorijos duomenis,
  - vertinti kiekvieno darbuotojo sveikatos būklę,
  - tam tikrais atvejais atlikti biologinį monitoringą bei nustatyti ankstyvasias ir grįžtamąsias pasekmes.

Remiantis naujausiomis turimomis profesinės medicinos žiniomis nusprendžiama, ar reikia toliau tikrinti kiekvieno prižiūrimo darbuotojo sveikatą.

▼ **M1**

V PRIEDAS

NURODYMAI DĖL IZOLIAVIMO PRIEMONIŲ IR IZOLIAVIMO LYGMENŲ**(15 straipsnio 3 dalis, 16 straipsnio 1 dalies a ir b punktai)***Įžanginė pastaba*

Šiame priede nustatytos priemonės taikomos atsižvelgiant į veiklos pobūdį, rizikos darbuotojams įvertinimą bei konkrečių biologinių veiksnių pobūdį.

Lentelėje žodis „Rekomenduojama“ reiškia, kas priemonė iš esmės turėtų būti taikoma, nebent 3 straipsnio 2 dalyje nurodytu įvertinimu būtų nustatyta kitaip.

A. Izoliavimo priemonės	B. Izoliavimo lygiai		
	2	3	4
Darbo vieta			
1. Darbo vieta turi būti atskirta nuo kitų tame pačiame pastate esančių darbo vietų	Ne	Rekomenduojama	Taip
2. Darbo vietą turėtų būti galima užsandarinti taip, kad būtų galima atlikti fumigaciją	Ne	Rekomenduojama	Taip
Patalpos			
3. Su infekuota medžiaga, įskaitant visą gyvūninę, dirbama saugos spintose, izoliatoriuose arba kitose tinkamai apsaugotose patalpose	Prireikus	Taip, kai infekcija plinta oru	Taip
Įranga			
4. Darbo vietai tiekiamas ir iš jos šalinamas oras turi būti filtruojamas naudojant HEPA ⁽¹⁾ arba kitu panašiu filtru	Ne	Taip, šalinamam orui	Taip, ir tiekiamam, ir šalinamam orui
5. Darbo vietoje turi būti palaikomas žemesnis nei atmosferos slėgis	Ne	Rekomenduojama	Taip
6. Nelaidūs vandeniui ir lengvai valomi paviršiai	Taip, darbatalių ir grindų	Taip, darbatalių, grindų ir kitų paviršių, nustatytą rizikos vertinime	Taip, darbatalių, sienų, grindų ir lubų
7. Rūgštims, šarmams, tirpikliams ir dezinfekuojamiems skysčiams atsparūs paviršiai	Rekomenduojama	Taip	Taip
Darbo sistema			
8. Patekti gali tik paskirti darbuotojai	Rekomenduojama	Taip	Taip, per oro sandarinimo patalpą ⁽²⁾
9. Veiksminga ligos nešiotųjų (pvz., graužikų ir vabzdžių) kontrolė	Rekomenduojama	Taip	Taip
10. Tiksliai nustatyta dezinfekavimo tvarka	Taip	Taip	Taip
11. Saugus biologinių medžiagų laikymas	Taip	Taip	Taip, patikima apsauga

▼ **M1**

A. Izoliavimo priemonės	B. Izoliavimo lygiai		
	2	3	4
12. Prieš išeidami iš izoliuotos zonos darbuotojai turėtų išsimaudyti duše	Ne	Rekomenduojama	Rekomenduojama
Atliekos			
13. Patvirtintas nukenksminimo procesas, kad gyvūnų skerdenos būtų pašalintos saugiai	Rekomenduojama	Taip, teritorijoje ir už jos ribų	Taip, teritorijoje
Kitos priemonės			
14. Laboratorija turi izoliuoti savo įrangą	Ne	Rekomenduojama	Taip
15. Stebėjimo langelis ar lygiavertė priemonė įrengiami taip, kad matytųsi esantieji patalpoje	Rekomenduojama	Rekomenduojama	Taip

(¹) HEPA – didelio veiksmingumo dalelių filtras.

(²) Oro sandarinimo patalpa – įėjimas turi būti įrengtas per oro sandarinimo patalpą, t. y. nuo laboratorijos izoliuotą kamerą. Tarp oro sandarinimo patalpos neužterštosios pusės ir izoliuotosios pusės turi būti įrengtos persirengimo ar dušo patalpos ir pageidautina – blokuojančios durys.

▼ **M1**

VI PRIEDAS

PRAMONINIAMS PROCESAMS TAIKOMAS IZOLIAVIMAS

(4 straipsnio 1 dalis ir 16 straipsnio 2 dalies a punktą)

Įžanginė pastaba

Lentelėje žodis „Rekomenduojama“ reiškia, kas priemonė iš esmės turėtų būti taikoma, nebent 3 straipsnio 2 dalyje nurodytu įvertinimu būtų nustatyta kitaip.

1 grupės biologiniai veiksniai

Dirbant su 1 grupės biologiniais veiksniais, įskaitant gyvąsias susilpnintas vakcinas, reikėtų laikytis geros darbo saugos ir higienos reikalavimų.

2, 3 ir 4 grupės biologiniai veiksniai

Gali pririnkti pasirinkti ir suderinti skirtingų toliau išvardytų kategorijų izoliavimo reikalavimus, remiantis su tam tikru procesu ar proceso dalimis susijusios rizikos įvertinimu.

A. Izoliavimo priemonės	B. Izoliavimo lygiai		
	2	3	4

Bendrieji reikalavimai

1. Su gyvybingais organizmais dirbama sistemoje, kurioje procesas yra fiziškai atskiriamas nuo aplinkos	Taip	Taip	Taip
2. Iš uždaros sistemos išmetamos dujos tvarkomos taip, kad būtų:	Apribotas jų išmetimas	Užkertamas kelias jų išmetimui	Užkertamas kelias jų išmetimui
3. Mėginiai imami, uždara sistema veiksniais papildoma ir gyvybingi organizmai į kitą uždara sistemą perkeliama taip, kad būtų:	Apribotas jų plitimas	Užkertamas kelias jų plitimui	Užkertamas kelias jų plitimui
4. Pagrindinės kultūros fluidai neturi būti šalinami iš uždaros sistemos, jei gyvybingi organizmai nėra:	Nukenksminti patvirtintomis cheminėmis ir fizikinėmis priemonėmis	Nukenksminti patvirtintomis cheminėmis ir fizikinėmis priemonėmis	Nukenksminti patvirtintomis cheminėmis ir fizikinėmis priemonėmis
5. Sandarinimo priemonės turi būti suprojektuotos taip, kad:	Sumažintų išsiskyrimą	Neleistų išsiskirti	Neleistų išsiskirti
6. Kontroliuojama zona turi būti įrengta taip, kad sulaukytų visą išsiliejusį uždaros sistemos turinį	Ne	Rekomenduojama	Taip
7. Kontroliuojamą zoną turi būti galima hermetizuoti fumigacijai	Ne	Rekomenduojama	Taip

Patalpos

8. Darbuotojai turi būti aprūpinti nukenksminimo ir prausimosi įrengimais ir priemonėmis	Taip	Taip	Taip
--	------	------	------

Įranga

9. Kontroliuojamai zonai tiekiamas ir iš jos šalinamas oras turi būti filtruojamas naudojant HEPA (¹)	Ne	Rekomenduojama	Taip
10. Kontroliuojamoje zonoje turi būti palaikomas mažesnis nei atmosferos slėgis	Ne	Rekomenduojama	Taip

▼ **M1**

A. Izoliavimo priemonės	B. Izoliavimo lygiai		
	2	3	4
11. Kontroliuojama zona turi būti atitinkamai vėdinama, kad būtų sumažintas oro užterštumas	Rekomenduojama	Rekomenduojama	Taip
Darbo sistema			
12. Uždara sistemos ⁽²⁾ turi būti įrengtos kontroliuojamoje zonoje	Rekomenduojama	Rekomenduojama	Taip ir jos turi būti tikslinės
13. Pakabinami biologinio pavojaus ženklai	Rekomenduojama	Taip	Taip
14. Patekti gali tik paskirti darbuotojai	Rekomenduojama	Taip	Taip, per oro sandarinimo patalpą ⁽³⁾
15. Prieš palikdami kontroliuojamą zoną darbuotojai turi nusiprausti duše	Ne	Rekomenduojama	Taip
16. Darbuotojai turi vilkėti apsauginius drabužius	Taip, darbo drabužius	Taip	Taip, visiškai persirengti
Atliekos			
17. Nuotekos iš kriauklių ir dušo turi būti surinktos ir nukenksmintos, prieš jas išleidžiant	Ne	Rekomenduojama	Taip
18. Nuotekos valomos, prieš jas galutinai išleidžiant	Nukenksminamos patvirtintomis cheminėmis ir fizinėmis priemonėmis	Nukenksminamos patvirtintomis cheminėmis ir fizinėmis priemonėmis	Nukenksminamos patvirtintomis cheminėmis ir fizinėmis priemonėmis

⁽¹⁾ HEPA – didelio veiksmingumo dalelių filtras.

⁽²⁾ Uždara sistema – sistema, kurioje procesas fiziškai atskiriamas nuo aplinkos (pvz., inkubatoriai, rezervuarai).

⁽³⁾ Oro sandarinimo patalpa – jėjimas turi būti įrengtas per oro sandarinimo patalpą, t. y. nuo laboratorijos izoliuotą kamara. Tarp oro sandarinimo patalpos neužterštosios pusės ir izoliuotosios pusės turi būti įrengtos persirengimo ar dušo patalpos ir pageidautina – blokuojančios durys.

VII PRIEDAS

REKOMENDUOJAMAS SKIEPIJIMO PRAKTIKOS KODEKSAS

(14 straipsnio 3 dalis)

1. Jei 3 straipsnio 2 dalyje paminėto įvertinimo rezultatai rodo darbuotojų sveikatai ir saugai dėl biologinių veiksnių, nuo kurių yra veiksmingų skiepų, poveikio gresiančią riziką, jų darbdaviai turėtų pasiūlyti jiems pasiskiepyti.

2. Turėtų būti skiepijama pagal nacionalinius teisės aktus ir (arba) praktiką.

Darbuotojai turėtų būti informuojami apie skiepavimo ir neskiepavimo pranašumus bei trūkumus.

3. Darbuotojai turi būti skiepijami nemokamai.

4. Gali būti parengiamas skiepavimo pažymėjimas, kurį galėtų gauti paskiepytas darbuotojas, o paprašiusios — ir kompetentingos institucijos.

VIII PRIEDAS

A DALIS

Panaikinta direktyva ir jos vėlesni daliniai pakeitimai

(nurodyti 21 straipsnyje)

Tarybos direktyva 90/679/EEB (OL L 374, 1990 12 31, p. 1)

Tarybos direktyva 93/88/EEB (OL L 268, 1993 10 29, p. 71)

Komisijos direktyva 95/30/EB (OL L 155, 1995 7 6, p. 41)

Komisijos direktyva 97/59/EB (OL L 282, 1997 10 15, p. 33)

Komisijos direktyva 97/65/EB (OL L 335, 1997 12 6, p. 17)

B DALIS

Perkėlimo į nacionalinės teisės aktus terminai

(nurodyti 21 straipsnyje)

Direktyva	Perkėlimo į nacionalinės teisės aktus terminas
90/679/EEB	1993 m. lapkričio 28 d.
93/88/EEB	1994 m. balandžio 30 d.
95/30/EB	1996 m. lapkričio 30 d.
97/59/EB	1998 m. kovo 31 d.
97/65/EB	1998 m. birželio 30 d.

IX PRIEDAS

KORELIACIJOS LENTELĖ

Direktyva 90/679/EEB	Ši direktyva
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnio a punktas	2 straipsnio pirmos dalies a punktas
2 straipsnio b punktas	2 straipsnio pirmos dalies b punktas
2 straipsnio c punktas	2 straipsnio pirmos dalies c punktas
2 straipsnio d punktas	2 straipsnio antra dalis
3 straipsnio 1 dalis	3 straipsnio 1 dalis
3 straipsnio 2 dalies a punktas	3 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa
3 straipsnio 2 dalies b punktas	3 straipsnio 2 dalies antra pastraipa
3 straipsnio 2 dalies c punktas	3 straipsnio 2 dalies trečia pastraipa
3 straipsnio 2 dalies d punktas	3 straipsnio 2 dalies ketvirta pastraipa
3 straipsnio 3 dalies pirma įtrauka	3 straipsnio 3 dalies a punktas
3 straipsnio 3 dalies antra įtrauka	3 straipsnio 3 dalies b punktas
3 straipsnio 3 dalies trečia įtrauka	3 straipsnio 3 dalies c punktas
3 straipsnis 3 dalies ketvirta įtrauka	3 straipsnio 3 dalies d punktas
3 straipsnio 3 dalies penkta įtrauka	3 straipsnio 3 dalies e punktas
4 straipsnis	4 straipsnis
5 straipsnis	5 straipsnis
6 straipsnis	6 straipsnis
7 straipsnio 1 dalies pirma įtrauka	7 straipsnio 1 dalies a punktas
7 straipsnio 1 dalies antra įtrauka	7 straipsnio 1 dalies b punktas
7 straipsnio 1 dalies trečia įtrauka	7 straipsnio 1 dalies c punktas
7 straipsnio 1 dalies ketvirta įtrauka	7 straipsnio 1 dalies d punktas
7 straipsnio 1 dalies penkta įtrauka	7 straipsnio 1 dalies e punktas
7 straipsnio 1 dalies šešta įtrauka	7 straipsnio 1 dalies f punktas
7 straipsnio 2 dalis	7 straipsnio 2 dalis
7 straipsnio 3 dalis	7 straipsnio 3 dalis
8 straipsnio 1 dalies a–e punktai	8 straipsnio 1 dalies a–e punktai
8 straipsnio 2 dalies a punktas	8 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa
8 straipsnio 2 dalies b punktas	8 straipsnio 2 dalies antra pastraipa
8 straipsnio 3 dalis	8 straipsnio 3 dalis
9 straipsnio 1 dalies a–e punktai	9 straipsnio 1 dalies a–e punktai
9 straipsnio 2 dalies pirma įtrauka	9 straipsnio 2 dalies a punktas

▼B

Direktyva 90/679/EEB	Ši direktyva
9 straipsnio 2 dalies antra įtrauka	9 straipsnio 2 dalies b punktas
9 straipsnio 2 dalies trečia įtrauka	9 straipsnio 2 dalies c punktas
10 straipsnio 1 dalies pirma įtrauka	10 straipsnio 1 dalies a punktas
10 straipsnio 1 dalies antra įtrauka	10 straipsnio 1 dalies b punktas
10 straipsnio 2–6 dalys	10 straipsnio 2–6 dalys
11 straipsnio 1 dalis	11 straipsnio 1 dalis
11 straipsnio 2 dalies antros pastraipos pirma įtrauka	11 straipsnio 2 dalies antros pastraipos a punktas
11 straipsnio 2 dalies antros pastraipos antra įtrauka	11 straipsnio 2 dalies antros pastraipos b punktas
11 straipsnio 2 dalies antros pastraipos trečia įtrauka	11 straipsnio 2 dalies antros pastraipos c punktas
11 straipsnio 2 dalies antros pastraipos ketvirta įtrauka	11 straipsnio 2 dalies antros pastraipos d punktas
11 straipsnio 2 dalies antros pastraipos penkta įtrauka	11 straipsnio 2 dalies antros pastraipos e punktas
11 straipsnio 3 dalis	11 straipsnio 3 dalis
12 straipsnis	12 straipsnis
13 straipsnio 1 dalies pirma įtrauka	13 straipsnio 1 dalies a punktas
13 straipsnio 1 dalies antra įtrauka	13 straipsnio 1 dalies b punktas
13 straipsnio 1 dalies trečia įtrauka	13 straipsnio 1 dalies c punktas
13 straipsnio 2–4 dalys	13 straipsnio 2–4 dalys
14 straipsnio 1 dalis	14 straipsnio 1 dalis
14 straipsnio 2 dalies pirma įtrauka	14 straipsnio 2 dalies a punktas
14 straipsnio 2 dalies antra įtrauka	14 straipsnio 2 dalies b punktas
14 straipsnio 3–6 dalys	14 straipsnio 3–6 dalys
14 straipsnio 7 dalies pirma įtrauka	14 straipsnio 7 dalies a punktas
14 straipsnio 7 dalies antra įtrauka	14 straipsnio 7 dalies b punktas
14 straipsnio 8 dalis	14 straipsnio 8 dalis
14 straipsnio 9 dalis	14 straipsnio 9 dalis
15 straipsnis	15 straipsnis
16 straipsnio 1 dalis	16 straipsnio 1 dalis
16 straipsnio 2 dalies a punktas	16 straipsnio 2 dalies a punktas
16 straipsnio 2 dalies b punktas	16 straipsnio 2 dalies b punktas
16 straipsnio 2 dalies c punktas	16 straipsnio 3 dalis
17 straipsnis	17 straipsnis
18 straipsnio 1 dalis	—

▼B

Direktyva 90/679/EEB	Ši direktyva
18 straipsnio 2 dalis	18 straipsnio 1 dalis
18 straipsnio 3 dalis	18 straipsnio 2 dalis
18 straipsnio 4 dalis	18 straipsnio 3 dalis
19 straipsnis	19 straipsnis
20 straipsnio 1 dalis	—
20 straipsnio 2 dalis	20 straipsnis
—	21 straipsnis
—	22 straipsnis
—	23 straipsnis
I priedas	I priedas
II priedas	II priedas
III priedas	III priedas
IV priedas	IV priedas
V priedas	V priedas
VI priedas	VI priedas
VII priedas	VII priedas
—	VIII priedas
—	IX priedas